

8.4.2025

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy

Viite
Kirjeenne 24.2.2025**PÄÄKAUPUNKISEUDUN KAUPUNKILIIKENNE OY:N LAUSUNTOPYYNTÖ ARTIC-RAITIOVAUNUJEN PERUSKUNNOSTUKSEN HANKESUUNNITELMASTA**

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenne) pyytää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallituksen lausuntoa Artic-raitiovaunujen peruskunnostuksen (raskashuolto) hankesuunnitelmasta 8.4.2025 mennessä.

Lähtötiedot

Kaupunkiliikenteellä on 70 kpl Artic-raitiovaunuja jotka on otettu liikennekäyttöön 2015-2016 välisenä aikana. Artic-vaunujen raskashuolto on vaunujen valmistajan määrittelemän huolto-ohjelman mukainen perusparannus, joka toteutetaan 10 vuoden / 0,7 milj. km välein. Nyt päätökseen tekoon tuotava investointi koskee kaikkia 70 Artic-vaunua.

Hankkeen tavoitteena on varmistaa Artic-vaunujen hyvä kunto ja toimintavarmuus sekä taata vaunusarjan liikennekelpoisuus ja turvallisuus. Raskashuollossa toteutetaan toimenpiteitä seuraaville vaunujen järjestelmäkokonaisuuksille: pääkäyttö, apukäyttö, ajonsäätölaitteet, apulaitteet, lämmitys ja ilmanvaihto, ovet, kori, telit, sekä jarrut. Investoinnille ei ole vaihtoehtoista toteutustapaa, sillä kaluston käytettävyyden, turvallisuuden ja arvon säilymisen kannalta ei ole mahdollista jättää perusparannusta tekemättä. Kaluston hyväksytyä huolto-ohjelmaa on noudatettava. Hankkeen yhteydessä uusitaan myös HSL:n toiveesta vaunujen infonäytöt.

Strategiasidonnaisuus

Raitiovaunukaluston raskashuolto toteuttaa HSL:n neljää strategista tavoitetta seuraavasti:

Kohti päästötöntä joukkoliikennettä

Raitiovaunu on ympäristöystävällinen kulkumuoto, sillä sen liikennöinnissä voidaan käyttää CO2-vapaasti tuotettua sähköä. Raskashuolto mahdollistaa kaluston käytettävyyden seuraavien 10 vuoden ajaksi

8.4.2025

Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa

Tarjonnan laadun parantamisella voidaan houkutella lisää matkustajia joukkoliikenteeseen. Raskashuolto pitää yllä myös raitioliikenteen luotettavuutta, mikä osaltaan tukee joukkoliikenteen käytön kasvua.

Kustannustehokas joukkoliikenne

HSL:n tavoite matkustajakilometrikustannukseksi ilman infraa on 0,25€/km. Kasvavat käyttökustannukset eivät tue strategiaa. Raskashuolto kasvattaa raitioliikenteen kustannuksia, mutta investointi on välttämätön vaunun elinkaaren turvaamiseksi.

Tasapainoinen talous

HSL:n strategian kannalta matkustajamäärien kasvattaminen on yksi keskeisistä toimista. Tasa-painoista taloutta tukee raitiovaunukaluston kunnossa pitäminen raskashuollon avulla niin, että uutta kalustoa ei tulevaisuudessa ole hankittava suunniteltua aiemmin.

Hankkeen toteuttaminen

Hanke toteutetaan vuosien 2025-2030 aikana.

Vuosien 2025-2026 aikana laaditaan tarkemmat projektisuunnitelmat ja tilataan tarvittavat varaosat. Samalla päätetään tarkemmin infonäyttöjen uusimisen laajuudesta. Vuosien 2027-2030 aikana toteutetaan laaditun suunnitelman mukaiset huoltotoimenpiteet 70 vaunulle. Alustavan suunnitelman mukaan yhden vaunun peruskorjaus kestää 16 vuorokautta, jolloin 70 vaunun korjaaminen kestää yhteensä neljä vuotta. Kaluston peruskorjaustarve on otettu huomioon kalustomäärän mitoituksessa ja siten hankkeella ei ole vaikutusta matkustajaliikenteeseen.

Hankkeen projektinhallinnasta vastaa Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenneyhtiö).

Hankkeen kustannukset ja vaikutukset käyttötalouteen

Kaupunkiliikenne on pyytänyt lausuntoa hankkeesta, joka käsittää 70 kpl Artic-raitiovaunun raskashuollon yhteishintaan enintään 19 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannus on määritelty tammi-kuun 2025 kustannustasoon. Hankkeen kustannukset koostuvat raskashuollon sisällön määrittelystä, varaosahankinnoista, huoltotoimenpiteistä ja projektipäällikön kustannuksista.

Hankkeen poistokustannukset ovat 10 vuoden poistoajalla noin 1,9 miljoonaa euroa vuosittain. Hankkeen korkokulut ovat keskimäärin noin 0,4 miljoonaa euroa vuosittain (korkokanta 3,75 % ja laina-aika 10 vuotta). Yhteensä pääomakuluihin on arvioitu siis kuluvan noin 2,3 miljoonaa euroa vuosittain.

Hanke suoritetaan investointihankkeena, sillä Artic-vaunujen raskashuoltojen kustannukset eivät sisälly Kaupunkiraitioliikenteen liikennöintisopimuksen kilometrikustannukseen. Kaupunkiraitioliikenteen liikennöintisopimuksen mukaisesti hyväksytyyn hankesuunnitelman sisältämät

8.4.2025

pääomakustannukset maksetaan Kaupunkiliikenteelle osana liikennöintikorvauksen pääomaosuutta. Hankkeen kustannuksia alkaa toteutua 2027 aikana ja niihin varaudutaan HSL:n tulevilla TTS-kierroksilla.

HSL lausuu hankesuunnitelmaan seuraavaa:

HSL näkee Artic-raitiovaunukaluston raskashuollon olevan tarpeellinen Kaupunkiliikenteen toimittaman hankesuunnitelman perusteella. Artic-kalusto muodostaa kaupunkiraitioliikenteen kaluston rungon yhdessä vanhempien raitiovaunujen kanssa ja sen elinkaarihallinnan kannalta on tärkeää, että suunnitellut raskashuollot tehdään ajallaan.

HSL:n tarpeet kaluston kehittämiselle on huomioitu hankesuunnitelmassa lisäämällä tällä 10-vuotis raskashuoltokierrokselle HSL:n edellyttämät infonäyttöjen päivitykset.

HSL:n puoltava lausunto on ehdollinen, edellyttäen että

- Artic-raitiovaunujen raskashuollon valmistuttua siitä tehdään taloudellinen loppuseelvitys, minkä perusteella pääomakustannukset korvataan
- Kaupunkiliikenne esittää vuoden 2025 aikana hankesuunnitelman raitiovaunukaluston tilaajaväilyksen uusimisesta niin, että tässä lausuttavan 10-vuotishuollon aiheuttamaa seisonta-aikaa hyödynnetään väilyksen uusimisessa

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus

Lisätietoja: sopimuspäällikkö Jami Vitikainen, p. 050 412 1926; tulosalueen johtaja Johanna Wallin p. 050 337 5685

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo